Gemeente Montfoort

**RAADSVOORSTEL**
ter besluitvorming in de raad

| | | | |
|---|---|---|---|
| Zaaknummer | 545293 | Datum Raadsvergadering | 6 oktober 2025 |
| Onderwerp | Lokale Adaptatiestrategie (LAS) | Datum Commissievergadering | 22 september 2025 |
| Portefeuillehouder | Wethouder W. van Wikselaar | | |
| Raadscommissie | Ruimte | | |

**Voorstel**
De "Lokale Adaptatiestrategie gemeente Montfoort" en de hierbij horende uitvoeringsagenda vast te stellen.

**Kernboodschap**
Voorgesteld wordt om de "Lokale Adaptatiestrategie gemeente Montfoort" vast te stellen, waarin de centrale ambitie is geformuleerd als: in 2050 is onze gemeente klimaatbestendig en waterrobuust ingericht. De Lokale Adaptatiestrategie (hierna: LAS) beschrijft welke stappen we moeten nemen om dit doel te bereiken en op welke thema's we de komende jaren inzetten. Dit vertaalt zich naar concrete acties en maatregelen beschreven in de uitvoeringsagenda.

**Bijlage(n)**
Bijlage 1: Lokale Adaptatiestrategie gemeente Montfoort
Bijlage 2: Uitvoeringsagenda LAS 2025 – 2029

---

**Aanleiding**
De urgentie om de gemeente Montfoort aan te passen aan het veranderende klimaat wordt steeds meer gevoeld. Door klimaatverandering krijgen we vaker te maken met weersextremen. Hierdoor neemt de kans op wateroverlast, hitte, droogte en overstromingen toe. Om ook in de toekomst prettig te kunnen wonen, werken en recreëren is het van belang om te investeren in een klimaatbestendige inrichting van onze leefomgeving. In lijn met deze ontwikkelingen hebben overheden in Nederland in het Deltaplan Ruimtelijke Adaptatie (DPRA) afspraken gemaakt hoe klimaatadaptatie versneld kan worden opgenomen. Hierin is opgenomen dat Nederland in 2050 klimaatbestendig en waterrobuust is ingericht.

Daarbij is afgesproken dat gemeenten per werkregio een Regionale Adaptatiestrategie (RAS) opstellen. Montfoort maakt deel uit van de werkregio Netwerk Water & Klimaat (NWK). Samen met deze partners is in 2020 een RAS opgesteld voor de regio Utrecht Zuidwest. Deze strategie bevat een gezamenlijke visie en plan van aanpak om de regio uiterlijk in 2050 bestand te maken tegen extreme weersomstandigheden en wateroverlast. De RAS vormt daarmee de basis voor het lokale beleid in de gemeente Montfoort.

In navolging op de RAS en in aansluiting op het DPRA heeft de gemeente Montfoort haar eigen lokale visie en uitvoeringsprogramma opgesteld. Bij het opstellen van het beleid en uitvoering hanteren we het proces van 'weten, willen, werken':

1. **Weten**: inzicht krijgen in de kwetsbaarheden door het uitvoeren van stresstesten.
2. **Willen**: vastleggen van ambities en het opstellen van strategieën.
3. **Werken**: het nemen en uitvoeren van concrete maatregelen.

De landelijke, regionale en lokale uitdagingen op het gebied van klimaatverandering hebben directe gevolgen voor onze leefomgeving, veiligheid, gezondheid en economie. Deze ontwikkelingen maken het noodzakelijk om op lokaal niveau een heldere visie en uitvoeringsagenda voor klimaatadaptatie te hebben. De LAS beschrijft welke stappen we moeten nemen en op welke thema's we de komende jaren inzetten. Wat heeft prioriteit, hoe geven we als gemeente het goede voorbeeld en hoe stimuleren en faciliteren we

inwoners en bedrijven om te doen. Hiermee zorgen we dat zowel de gemeente als de samenleving zich steeds meer aanpast op het veranderende klimaat.

**Gewenst resultaat**
We willen als gemeente op een toekomstbestendige manier blijven ontwikkelen, waarbij klimaatadaptatie bijdraagt aan de kwaliteit van leven en leefbaarheid in onze gemeente en regio. Het doel is om de balans tussen wonen, werken en recreëren te behouden, ook in veranderend klimaat.
Met het vaststellen van de LAS en hierbij horende uitvoeringsagenda bieden we een aanpak voor de opgaven die er liggen als gevolg van het veranderende klimaat. Dit doen we voor de aankomende 5 jaar, met het oog op 2050.

**Argumenten / Toelichting**
*Er is op dit moment nog géén lokale visie op klimaatadaptatie*
Vanuit het regionale samenwerkingsverband is in 2020 een RAS opgesteld. De RAS verbindt regionale klimaat- en wateropgaven en biedt een basis voor lokaal, gemeentelijk beleid. Op dit moment ontbreekt nog een eigen, gemeentelijke visie. Hierdoor missen we sturing en samenhang in beleid en uitvoering op dit belangrijke onderwerp. Door het vaststellen van deze visie is de aanpak voor de komende jaren helder. Zowel voor de interne organisatie als externe partners.

*We geven invulling aan landelijke opgaven én het collegeprogramma*
Met het vaststellen van de LAS sluiten we aan bij de landelijke doelstelling uit het DRPA, waarin is afgesproken dat alle gemeenten uiterlijk in 2050 klimaatbestendig en waterrobuust moeten zijn. De nationale opgaven zijn hiermee vertaald naar de lokale situatie.
Daarnaast geven we met de visie en uitvoeringsagenda uitvoering aan de ambitie uit het 'Uitvoeringsprogramma 2022-2026 college gemeente Montfoort' om voorbereid te zijn op weersextremen en klimaatadaptatie structureel op te pakken.

*De LAS geeft richting aan de opgaven die er liggen*
Weersextremen zoals hevige regenval, hitte en droogte komen door klimaatverandering steeds vaker voor. Zonder lokaal beleid is de gemeente onvoldoende voorbereid op deze risico's. Met de LAS en bijbehorende uitvoeringsagenda kunnen we anticiperen in plaats van reageren en hebben we een structurele aanpak voor de kwetsbaarheden die spelen in Montfoort. Met vijf strategische knoppen brengen we ordening aan in onze aanpak en maken we keuzes voor een veilige, gezonde en toekomstbestendige leefomgeving.

*De LAS helpt om aan te passen aan de actuele situatie*
Klimaatadaptatie is een langlopende en complexe opgave. Deze visie zet een eerste stap om te zorgen dat Montfoort tijdig kan inspelen op toekomstige risico's en kansen kan verzilveren. De uitvoering is een continu doorlopend proces dat gebaseerd is op de meest recente inzichten. We hanteren het proces van 'weten, willen, werken' uit het DPRA. Hierdoor blijven we voortdurend alert op de gevolgen van klimaatverandering en kunnen we inspelen op nieuwe uitdagingen. Zo zorgen we voor een aanpak die meebeweegt met de veranderende omstandigheden en nieuwe kennis.

*We versterken de toekomstbestendigheid en leefkwaliteit voor inwoners*
Het vaststellen van de visie en uitvoeringsagenda legt de basis voor een gerichte en langdurige aanpak richting een klimaatbestendig Montfoort in 2050. Door tijdig in te spelen op risico's zoals wateroverlast, hittestress en droogte voorkomen we schade aan woningen, infrastructuur en de leefomgeving. Tegelijkertijd benutten we de kansen van klimaatadaptatie om de openbare ruimte groener, koeler en gezonder te maken. Zulke maatregelen dragen direct bij aan het comfort, gezondheid en veiligheid van onze inwoners. Daarmee wordt Montfoort niet alleen weerbaarder tegen klimaatverandering, maar ook aantrekkelijk als woon-, werk- en leefomgeving voor huidige én toekomstige generaties.

**Kanttekeningen en alternatieven**
*1. Uw als raad kan besluiten om de visie en uitvoeringsagenda niet vast te stellen.*
Deze keuze wordt echter nadrukkelijk ontraden, om de volgende redenen:
*1.1 Er wordt niet voldaan aan het DPRA en RAS*

Niet instemmen met het voorstel betekent dat we niet voldoen aan de eisen uit het DPRA en de RAS die is opgesteld in de werkregio. Zonder lokale visie ontbreekt een belangrijke schakel in het landelijke stappenplan. De meeste gemeenten binnen de werkregio NWK hebben al een visie vastgesteld. Zonder lokale visie en uitvoeringsagenda kunnen we onvoldoende bijdrage aan de gezamenlijke afspraken om te werken aan een klimaatbestendige en waterrobuuste regio.

*1.2 Doelstelling voor 2050 komt in gevaar*

Het niet vaststellen van de visie betekent uitstel van noodzakelijk beleid, waardoor de ambitie om in 2050 klimaatbestendig te zijn verder uit beeld raakt. Dit leidt tot vertraging, inhaalslagen en uiteindelijk hogere maatschappelijke en financiële kosten.

*1.3 Niets doen vergroot risico's en tast de leefbaarheid aan*

Klimaatverandering heeft nu al zichtbare gevolgen. Zonder actieve aanpak nemen knelpunten in infrastructuur, openbare ruimte en kwetsbare wijken toe. Dit heeft directe impact op de veiligheid, gezondheid, en leefbaarheid van inwoners, met name in kwetsbare gebieden en bij kwetsbare doelgroepen.

*2. Het klimaat is onvoorspelbaar*

Het klimaat wordt beïnvloed door vele processen. Hoewel klimaatverandering complex en deels onvoorspelbaar is, bieden klimaatmodellen en stresstesten voldoende houvast voor lokaal beleid. Door de cyclus 'weten, willen, werken' uit het DPRA te volgen, actualiseren we de stresstesten elke zes jaar en blijven we ontwikkelingen volgen. Zo kunnen we tijdig bijsturen indien nodig.

**Financiën**

De voorliggende LAS betreft een beleidsdocument met financiële consequenties. Voor uitvoering van maatregelen uit de uitvoeringsagenda zijn de komende 5 jaar financiële middelen nodig. Klimaatadaptatie en riolering zijn nauw met elkaar verbonden. Klimaatadaptatie, het aanpassen van onze leefomgeving aan de gevolgen van klimaatverandering, omvat ook maatregelen om wateroverlast door extreme neerslag en droogte te beperken. Riolering speelt hierin een belangrijke rol. Met het vaststellen van het huidig Water- en Rioleringsplan (WRP 2025-2029) door uw raad op 16 december 2024, is er (vanaf 2025) daarom jaarlijks een budget van € 100.000 beschikbaar gesteld ten behoeve van klimaatadaptieve maatregelen. Deze budgetten zijn destijds, dienovereenkomstig het WRP, in de begroting opgenomen. Hiermee zijn de kosten voor acties en maatregelen uit deze LAS-agenda reeds gedekt.

**Juridische gevolgen**

Aan het vaststellen van de LAS zijn geen juridische risico's gebonden.

**Planning en aanpak**

Nadat de LAS is vastgesteld, gaan wij aan de slag met de uitvoeringsagenda en het prioriteren van zaken. Dit gebeurt in afstemming met belangrijke (externe) partners. De komende jaren wordt de uitvoeringsagenda uitgevoerd conform planning. Conform de cyclus van het DPRA zullen we na 6 jaar de uitvoeringsagenda actualiseren aan de hand van nieuwe stresstesten. Waar nodig zullen we dan bijsturen.

Oktober 2025 – vaststelling Lokale Adaptatiestrategie en uitvoeringsagenda
November – december 2025 – prioriteren en voorbereiden start uitvoering maatregelen
2026 – 2030 – uitvoering geven aan uitvoeringsagenda
2029 – actualiseren stresstesten op basis van nieuwe klimaatmodellen KNMI
2029 – actualiseren risicodialogen
2030 – actualiseren Lokale Adaptatiestrategie en uitvoeringsagenda

**Communicatie / Participatie**

Voor de totstandkoming van de LAS is uitvoerig gesproken met zowel interne als externe partijen. Aan de hand van risicodialogen zijn fysieke dialogen gevoerd om bewustwording rond klimaatadaptatie te vergroten, ambities en rolverdelingen in kaart gebracht, samenwerkingsmogelijkheden verkend en oplossingsrichtingen op te halen.

Naast de georganiseerde dialogen is een digitale enquête uitgezet onder inwoners, waarop 60 reacties zijn ontvangen. Deze input heeft waardevolle inzichten opgeleverd voor het uitwerken van de visie en uitvoeringsagenda.

Na vaststelling zal de visie breed worden gecommuniceerd via de gemeentelijke communicatiekanalen. Daarnaast zijn in de uitvoeringsagenda verschillende acties opgenomen die gericht zijn op communicatie, bewustwording en het stimuleren van inwoners en organisaties om bij te dragen aan een klimaatadaptieve gemeente.

**Relatie met duurzaamheid / Maatschappelijk verantwoord ondernemen**
De LAS en bijbehorende uitvoeringsagenda sluiten direct aan op de bredere duurzaamheidsambities van de gemeente. Met de LAS maken we onze leefomgeving weerbaar tegen de gevolgen van klimaatverandering. Bovendien versterken we hiermee de toekomstbestendigheid en leefkwaliteit voor inwoners.

**Toets inclusiviteit**
Niet van toepassing.

Montfoort, 2 september 2025

BURGEMEESTER EN WETHOUDERS VAN MONTFOORT,

| de secretaris, | de burgemeester, |
|---|---|
| M.H. van der Veer | mr. P.J. van Hartskamp-de Jong |

Gemeente Montfoort

RAADSBESLUIT

In de openbare vergadering van 6 oktober 2025 heeft de gemeenteraad besloten:

De “Lokale Adaptatiestrategie gemeente Montfoort” en de hierbij horende uitvoeringsagenda vast te stellen.

| | |
|---|---|
| de griffier, | de voorzitter, |
| mr. S.G. Meijer | mr. P.J. van Hartskamp-de Jong |